

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 ได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งต้องมีกระบวนการปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ สังคมจึงคาดหวังว่า ครูเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินพันธกิจเหล่านี้ให้ลุล่วงได้และการที่ครูจะพัฒนาศักยภาพให้มีความรับผิดชอบภารกิจอันใหญ่หลวงนี้ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดระบบการผลิตครู พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีปริมาณที่เพียงพอและได้มาตรฐาน โดยการคัดเลือก คนดี คนเก่ง และมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครูเข้ามาเรียนครู เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547) เช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ทนายความ พยาบาล สัตวแพทย์ ฯลฯ จะต้องประกอบวิชาชีพเพื่อบริการต่อสาธารณชนตามบริบทของวิชาชีพนั้นแล้ว นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การกำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม จะเป็นหลักประกันและคุ้มครองให้ผู้รับบริการทางการศึกษาได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้น (สำนักมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภา, 2546)

ครูที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ ผู้ไม่ได้รับอนุญาตหรือสถานศึกษาที่รับผู้ไม่ได้รับอนุญาตเข้าประกอบวิชาชีพควบคุมในสถานศึกษาจะมีความผิดตามกฎหมาย (สำนักมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภา, 2546) ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้ครูมีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน หนึ่งมาตรฐานดังกล่าวคือความรู้และประสบการณ์วิชาชีพกล่าวคือ จะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ (สำนักมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภา, 2546) ดังนั้น การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการผลิตครูซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริง และได้พัฒนาทักษะการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ เป็นการเสริมสร้างคุณภาพให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการ (กรมการฝึกหัดครู, 2531) ดังนี้ 1) สมรรถภาพทางด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ในวิชาชีพ และรู้อื่นๆ 2) สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี ได้แก่ งานสอน งานธุรการ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้กับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เริ่มมีบทบาทสำคัญ โดยแนวโน้มเป็นลักษณะการนิเทศทางอ้อม โดยใช้สื่อ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารที่ทันสมัยต่างๆ มีการดำเนินการในลักษณะ วิธีการนิเทศด้วยตนเอง การนิเทศทางไกล และ การนิเทศผ่านคนกลาง (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2538) ส่วน ชนะ สุ่มมาตย์ (2557) ที่ชี้ว่าการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 1) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 2) ระบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้พัฒนาระบบการนิเทศทางไกล (e-supervision) แต่พบว่าอาจารย์นิเทศก์ไม่นิยมใช้ อาจเนื่องมาจากระบบดังกล่าวใช้วิธีการพิมพ์สนทนากัน โดยเป็นลักษณะฝากข้อความ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ที่ต้องการสังเกตการสอน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้มีผลทำให้ไม่ได้รับความนิยมในการใช้ระบบดังกล่าว นอกจากนี้ วสันต์ อดิศักดิ์ และ คณะ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ พบว่า การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนสมรรถนะการฝึกวิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นระบบประกอบด้วย 4 โมดูล คือ 1) ระบบ e-Supervision 2) ระบบ Reflective Journal 3) ระบบ KM 4) ระบบ e-Portfolio อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมองเห็นว่ายังพบช่องว่างที่ขาดหายไป กล่าวคือ ผลการวิจัยดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับหลักการตามบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ ที่ต้องสังเกตการสอนในชั้นเรียนเป็นหลัก (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2552) มากไปกว่านั้น ผลการวิจัยดังกล่าว เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในลักษณะการพิมพ์ หรือ ฝากข้อความ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการหนึ่งของบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ที่ต้องการสังเกตการสอนในชั้นเรียน มีผลทำให้อาจารย์นิเทศก์เข้าใช้งานน้อยจนปิดตัวลงในที่สุด จะพบว่าประเด็นการสังเกตการสอนในชั้นเรียนจึงเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคปัจจุบัน ได้พัฒนาขึ้นให้มีการติดต่อสื่อสารแบบ Real time ซึ่งสามารถตอบสนองต่อบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในประเด็นการสังเกตการสอนในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ubiquitous Learning

การศึกษาภาควันตภาพ (Ubiquitous Learning หรือ u-learning) เป็นรูปแบบหรือกระบวนการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนที่สามารถกระทำได้ในทุกเวลาและทุกสถานที่ โดยการบูรณาการปรับใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ โปรแกรมและการบริการร่วมกัน (Watson และ Plymale, 2012) ในขณะเดียวกัน การศึกษาวิจัยของ Dey Casey (2005) ได้สนับสนุนแนวคิดความหมายข้างต้น ซึ่งเขาได้สร้างสูตร “u-learning = e-learning + m-learning” ขึ้นมา ส่วน Ogata (2009) ได้กล่าวว่า u-learning มีลักษณะเกี่ยวข้องกับ mobile learning หรือ m-learning ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมของการ

เรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ในหลายๆบริบท หรือ หลายๆสถานการณ์ ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ความคงทน (Permanency) : การเรียนรู้ไม่ควรจะสูญหายไป กระบวนการเรียนรู้จะถูกบันทึกทุกวัน 2) การเข้าถึง (Accessibility) : การเข้าถึงการเรียนรู้ เช่น เอกสาร ข้อมูล สื่อการสอน จะต้องสามารถเข้าถึงได้ทุกหนทุกแห่ง ข้อมูลการเรียนรู้จะต้องเอื้ออำนวยต่อการขอรับบริการ ดังนั้น การเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 3) ความฉับไว (Immediacy) เมื่อใดก็ตามที่ต้องการการเรียนรู้ จะต้องสามารถเรียนรู้ได้ทันที ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ทันที มากไปกว่านั้น ผู้เรียนสามารถบันทึกคำถาม และ ตรวจสอบคำตอบได้ 4) การโต้ตอบ (Interactivity) : การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนสามารถสื่อสารได้ทางตรงและทางอ้อม ด้วยเหตุนี้ ผู้เรียนจะมีความเชี่ยวชาญ และสามารถเข้าถึงได้มากขึ้นและจะกลายเป็นความรู้ที่มีมากขึ้น 5) กิจกรรมการเรียนการสอน (Situating of Instructional Activities) การเรียนรู้จะถูกฝังในชีวิตประจำวัน ทุกปัญหาที่พบจะเสมือนความรู้ที่มาจากธรรมชาติของการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักต่อปัญหา สถานการณ์ ต่างๆ 6) การปรับตัว (Adaptability) ผู้เรียนสามารถรับความรู้ที่ถูกต้อง ในสถานที่ที่เหมาะสม ในทางที่ถูกต้อง นอกจากนี้ Ubiquitous Learning ยังมีข้อดีดังนี้ 1) Adaptive Learning เป็นการเรียนรู้ที่ปรับวิธีการ ให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนที่ปรับให้เข้ากับผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว ประสิทธิภาพสูงและเข้าใจได้มากกว่า 2) Pervasive Learning หรือ Ubiquitous Learning Environment (ULE) เป็นสถานการณ์การเรียนรู้แบบที่การเรียนเกิดขึ้นรอบตัวนักเรียน โดยนักเรียนอาจไม่รู้ตัว ข้อมูลได้รวมไว้ในอุปกรณ์ต่างๆ ขอเพียงผู้เรียนพร้อมที่จะเรียน 3) การเชื่อมต่อกับเครือข่ายไม่ว่าผู้ใช้งานจะเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ต่างๆ 4) การให้บริการที่สามารถเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ทั้งสถานที่ อุปกรณ์ ปัจจัยทางกายภาพอื่นๆ 5) การบูรณาการ U-learning นั้นทำให้เกิดประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้แบบกลางแจ้ง (Outdoor) และการเรียนภายในอาคาร (Indoor) (นิตยา บุญปริตร, 2551) จากแนวคิด ลักษณะ และ ข้อดี ของ U-learning ดังกล่าว จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนำไปสู่การแก้ปัญหาการทำหน้าที่ตามบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ภายใต้บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

จากปัญหาการทำหน้าที่ตามบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ ต่อเนื่องมาถึงปัญหาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้กับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ จากแนวคิด ลักษณะ ข้อดี ของ Ubiquitous Learning ผู้วิจัยในฐานะนักการศึกษาซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งทำงานอยู่ในพื้นที่จึงมีความสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาการขาดการนิเทศของอาจารย์ วิเคราะห์สาเหตุการขาดการนิเทศ จัดลำดับความต้องการจำเป็นและ แนวทางการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยสนใจในการศึกษา รูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ โดยใช้แนวคิด การศึกษาภาควันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ว่า ควรมีลักษณะอย่างไร เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ที่เหมาะสมต่อไป โดยการเชื่อมโยงและ วิพากษ์ทางด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดต่างๆ ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู ภายใต้อาจารย์นิเทศก์ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหาร จัดการบทบาทของอาจารย์นิเทศก์ภายใต้พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หรือ กรณีอื่นๆที่อาจารย์ นิเทศก์ไม่สามารถเข้าไปนิเทศนักศึกษาโดยวิธีปรกติ

คำถามการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษาภาควันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ควรมีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ โดยใช้แนวคิดการศึกษาภาควันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ มีประสิทธิภาพเพียงไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษาภาควันต ภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิด การศึกษาภาควันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านความรู้

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นที่แท้จริงสำหรับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
2. ได้รูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษากว้นตภาพ ที่
สามารถนำไปใช้สำหรับการจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดน
ใต้

ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ สำหรับ
สถาบันการศึกษาที่ผลิตครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อไปดำเนินการจัดการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ในกรณีที่อาจารย์นิเทศก์ไม่สามารถเข้าไปนิเทศนักศึกษาโดยวิธีปรกติ
2. เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยง ลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของ
อาจารย์นิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
3. เป็นแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิด
การศึกษากว้นตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการ
จำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในบริบทพื้นที่สาม
จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัญหาการขาดการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 2) วิเคราะห์สาเหตุการขาดการนิเทศของ
อาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 3)
จัดลำดับความต้องการจำเป็นของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่
สามจังหวัดชายแดนใต้ 4) แนวทางการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
โดยใช้แนวคิดการศึกษากว้นตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัด
ชายแดนใต้ และ ระยะที่ 3 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้
แนวคิดการศึกษากว้นตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัด
ชายแดนใต้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้ 1) ปัญหาการขาดการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 2) วิเคราะห์สาเหตุการขาดการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 3) จัดลำดับความต้องการจำเป็นของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ 4) แนวทางการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วยแนวคิดต่างๆ ดังนี้ แนวคิดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แนวคิดบทบาทอาจารย์นิเทศก์ และ แนวคิดการพัฒนาทางวิชาชีพ

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาปฏิบัติการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ของมหาวิทยาลัยภายใต้บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ อันได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ นักศึกษาปฏิบัติการสอน เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,040 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตาม สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู จังหวัดตามหน่วยฝึก ตามลำดับ และ การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Without Replacement) รวมกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2556 ทั้งสิ้น 286 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัย นักศึกษาปฏิบัติการสอน อาจารย์พี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2556 เลือกโดยการเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง

(Purposeful Selection) จำนวน 36 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขอบเขตการวิจัยระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษามกวันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิดการศึกษามกวันตภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ โดยใช้แนวคิดการศึกษามกวันตภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ขั้นตอนการประเมินรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิด การศึกษามกวันตภาพ ครั้งที่ 1 (สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ) จำนวน 7 คน เลือกโดยการเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง ซึ่งมีกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. มีประสบการณ์ อายุราชการอย่างน้อย 10 ปี หรือ
2. ดำรงตำแหน่งคณบดีหรือรองคณบดีที่ดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในคณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หรือ
3. มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์ ขึ้นไป หรือ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือ

4. มีความเชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่งต่อไปนี้

- 4.1. การบริหารการศึกษา (Educational Administration)
- 4.2. หลักสูตรและการสอน (Curriculum and Instruction)
- 4.3. เทคโนโลยีการศึกษา (Educational Technology)
- 4.4. นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร (Supervision and Curriculum Development)

4.5 การพัฒนาวิชาชีพครู (Teacher Professional Development)

ขั้นตอนการประเมินรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษามกวันตภาพ ครั้งที่ 2 (สนทนากลุ่ม) จำนวน 13 คน กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้ปฏิบัติ โดยการเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง ดังนี้

1. อาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยภายใต้บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จะต้องเป็นอาจารย์นิเทศก์ประจำมหาวิทยาลัยภายใต้บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 6 คน
2. นักศึกษาปฏิบัติการสอน เป็นนักศึกษาปฏิบัติการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 3 คน กระจายทั้งสามจังหวัดชายแดนใต้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยง จะมีประสบการณ์เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 3 คน
4. เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ทำงานประจำงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยภายใต้บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 1 คน

ขอบเขตการวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษากว้างขวาง สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิด Personnel Evaluation Standards เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษากว้างขวาง สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

โรงเรียนนาร่อง

คัดเลือกตัวอย่างโรงเรียนนาร่อง เพื่อนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียน โดยการเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง 3 โรงเรียนนาร่อง ดังนี้

1. โรงเรียนตั้งอยู่ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ
2. โรงเรียนดังกล่าว มีประสบการณ์ในการเป็นหน่วยฝึกฯ ต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี

และ

3. โรงเรียนดังกล่าว ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ตามผลการวิจัยระยะที่ 1 ในประเด็นปัญหาการขาดการนิเทศของอาจารย์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิด การศึกษาค้นคว้าสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการนิเทศการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึง ประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ สมบัติ คชสิทธิ์ (2534) กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข (2545) ดวงใจ สีเขียว (2549) Erdman (1983) กรมการฝึกหัดครู (2525) เสาวรส ภูภากรณ์ (2543) ปราณี อมรรัตนศักดิ์ (2539) Scott และ Moore (1993) Beck และ Kosnik (2002) ศิริพร ควรชม (2532)

2. แนวคิดบทบาทอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย บทบาทตามสถาบันการศึกษา กำหนด บทบาทในการนิเทศการสอน บทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา บทบาทในการ ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บทบาทผู้ประสานงานและสร้างความร่วมมือ ซึ่งมีนักการ ศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ กรมการฝึกหัดครู (2531) Glickman (1981) Erdman (1983) Evans (1985) Harris (1985) สมพงษ์ สิงหะพล (2530) ฉลอง สุนทรนนท์ (2530) ลำดวน เรือนริน (2532) Sharp (1990) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) McIntyre และ Myrd (1996) Sienty (1996) โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2542) สุวิทย์ มูลคำ (2544) Bourke (2001) จิรภัทร แก้วภู (2544) เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545) กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข (2545) รุจิร ภูสาะ (2545) รัฐศักดิ์ เจริญศิลป์ (2545) สุจินดา ม่วงมี (2549) ดวงใจ สีเขียว (2549) Anonymous (2009) Glickman & Bey (1990) พรทิพย์ ไชยโส (2553) วรรณทิพา รอดแรงคำ (2553)

3. แนวคิดการพัฒนาทางวิชาชีพ ประกอบด้วย จุดประสงค์การพัฒนาทางวิชาชีพ หลักการจัดกิจกรรมเพื่อให้บริการในการพัฒนาครูทางวิชาชีพ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้ Glickman และคณะ (2007)

4. แนวคิดความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย ทฤษฎีความต้องการจำเป็น ประเมิน การจัดลำดับของความต้อการจำเป็น ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2548) McClusky (1975)

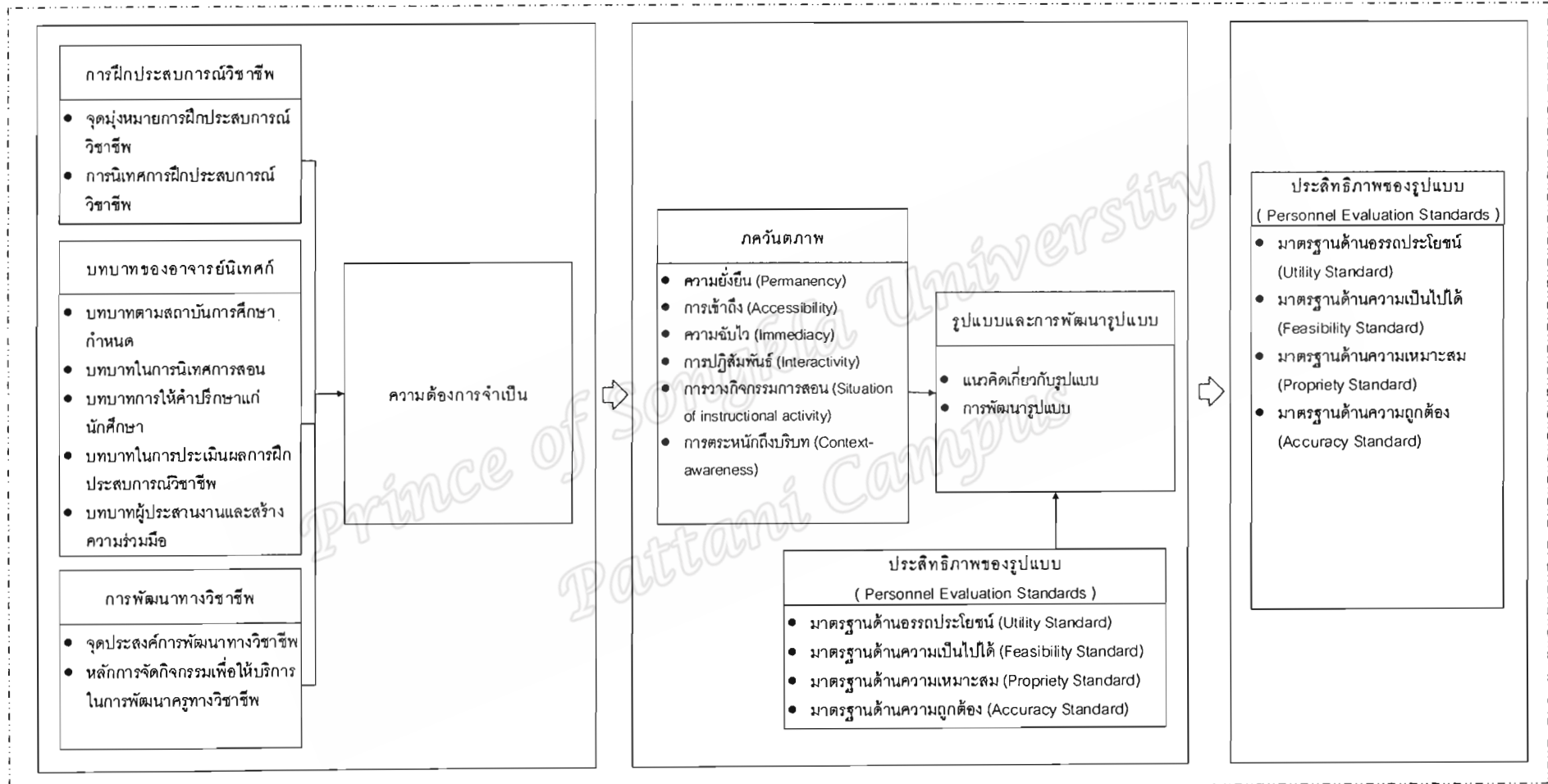
5. แนวคิดค้นคว้า ประกอบด้วย คำจำกัดความของการศึกษาค้นคว้า ลักษณะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็น ต่างๆดังต่อไปนี้ Chen et al. (2002) Curtis et al. (2002) Ogata (2006) Yang (2006) de Jong (2006) Hartley (2007) Hwang (2008) Chiu และคณะ (2008) Yahya และคณะ (2010)

6. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ Tosi และ Carroll (1982) Keeves (1988) Willer (1986)

7. แนวคิดประสิทธิภาพของรูปแบบ ประกอบด้วย ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ด้านประโยชน์จากการประเมิน (Utility Standard) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ Linn (2000) Shepard (2000) Guba และ Lincoln (1989) รัตนะ บัวสนธ์ (2553) Gullickson (2009)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานที่ยจริง สถานการณ์ที่เป็นสภาพจริงของนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงเพื่อฝึกทักษะและเรียนรู้การ ปฏิบัติงานสอน รวมถึงภาระงานทั้งหมดในหน้าที่ครูจากการนำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริงภายใต้ การดูแลและการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสร้างทัศนคติที่ดีต่อ วิชาชีพครูให้กับนักศึกษา

2. บทบาทอาจารย์นิเทศก์ หมายถึง การได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนา นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ส่งผลทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูสามารถแสดงศักยภาพของครูใหม่ที่มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการคือ 1) บทบาทในการนิเทศการสอน 2) บทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 3) บทบาทใน การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 4) บทบาทผู้ประสานงานและสร้างความร่วมมือ

3. บทบาทในการนิเทศการสอน หมายถึง ผู้รับการนิเทศและผู้ให้การนิเทศมีการ ทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนางานด้านการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีกิจกรรม การนิเทศการสอนต่างๆ ประกอบด้วย 1) การสาธิตการสอน เช่น การเตรียมการสาธิตการสอน การ แจ้างความมุ่งหมายของการสาธิตการสอนให้นักศึกษาได้ทราบ และการประชุมระหว่างอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาหลังการสาธิตการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2) การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้เกิด การพัฒนาทางวิชาชีพสำหรับนักศึกษา เช่น การนิเทศสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ การวัดและประเมินผล 3) การนิเทศโดยการสังเกต การสอนในชั้นเรียน เช่น การชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสังเกตการสอน การเลือกที่นั่งหลังชั้นเรียน และ หลังการสังเกตการสอนอาจารย์นิเทศก์มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน

4. บทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา หมายถึง การได้รับมอบหมายในการปฏิบัติ หน้าที่เพื่อพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ โดยอาจารย์ นิเทศก์จะมีการเตรียมข้อมูลในการให้คำปรึกษา เป็นผู้ให้คำแนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ในการสอน ให้การปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประเมินผลการให้คำปรึกษากับนักศึกษาเป็นระยะๆ ซึ่งประกอบด้วย 1) การพบนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อการให้คำปรึกษาทั่วไป 2) การให้คำปรึกษาในการ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 3) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน วิธีการในการแก้ปัญหาวิจัย วิธีการหรือการ พัฒนาสื่อ การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล 4) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแฟ้มสะสมงาน เช่น การวางแผนและการเก็บรวบรวมผลงาน การประเมินผลงาน และการจัดระบบโครงสร้างแฟ้ม

สะสมงาน 5) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

5. บทบาทในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ในกระบวนการที่นำข้อมูลจากการวัด ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาตีค่าและตัดสินคุณค่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยไม่ยึดหลักการทดสอบ หรือจับผิดนักศึกษาฝึกสอน และวิพากษ์วิจารณ์การสอนของนักศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน 3) การประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน 4) การประเมินผลการจัดทำแฟ้มสะสมงาน

6. บทบาทผู้ประสานงานและสร้างความร่วมมือ หมายถึง การได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการผลิตครู การทำความเข้าใจนโยบาย บริบท อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สอดคล้องกับจุดเน้นของโรงเรียน มีการพบปะติดต่อสื่อสารกับครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารหน่วยฝึก ทุกครั้งที่ออกไปนิเทศ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่างๆ ประกอบด้วย 1) เข้าร่วมงานในวันปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการฝึกสอน 2) วันสัมมนาระหว่างการฝึกสอน และ 3) เข้าร่วมงานในวันสัมมนาหลังการฝึกสอน

7. การพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง การช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพและครูจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของคนในสังคม การพัฒนาของครูต้องมีการปรับปรุงตัวเองให้ทันเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

8. บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หมายถึง สภาพปัจจุบันในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส ซึ่งเกิดสถานการณ์ความไม่สงบ ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยเฉพาะครูในพื้นที่ ส่งผลต่อการศึกษาของนักเรียนและนักศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

9. ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งต่างๆที่สะท้อนซึ่งปัญหาหรือสภาวะของความขาดแคลนที่ก่อให้เกิดปัญหา ความต้องการจำเป็นนั้นจะมุ่งไปที่สิ่งที่ต้องการ หรือสิ่งที่พึงประสงค์ เพื่อที่จะนำมาจัดช่องว่างที่เกิดขึ้น (Solution) ในประเด็นการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

10. การศึกษาค้นคว้า หมายถึง การเรียนรู้ใหม่ที่ต่อยอดจากการเรียนรู้แบบเก่า โดยใช้เทคโนโลยี e-learning ทำงานร่วมกันกับเทคโนโลยี m-learning มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละคนฝังตัวอยู่ในชีวิตประจำวัน มีการประมวลผล ที่สามารถสร้างการศึกษาเรียนรู้สิ่งที่ต้องการได้ทุกที่ ทุกเวลาด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งมีลักษณะคุณสมบัติ 6

ประการ ดังนี้ 1) ความยั่งยืน (Permanency) 2) การเข้าถึง (Accessibility) 3) ความฉับไว (Immediacy) 4) การปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) 5) การวางกิจกรรมการสอน (Situation of instructional activity) 6) การตระหนักถึงบริบท (Context-awareness)

11. ความยั่งยืน หมายถึง ข้อมูลยังคงมีอยู่ จนกว่าผู้เรียนจะตั้งใจลบออก
12. การเข้าถึง หมายถึง สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกเมื่อที่ต้องการ
13. ความฉับไว หมายถึง สามารถเรียกข้อมูลได้ทันที
14. การปฏิสัมพันธ์ หมายถึง ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ครูผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญผ่านสื่อที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
15. การวางกิจกรรมการสอน หมายถึง การเรียนรู้จะถูกฝังในชีวิตประจำวัน ทุกปัญหาที่พบจะเสมือนความรู้ที่มาจากธรรมชาติของการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักต่อปัญหาสถานการณ์ ต่างๆ
16. การตระหนักถึงบริบท หมายถึง สามารถปรับสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ให้เข้ากับสถานการณ์จริงของผู้เรียนเพื่อสร้างเนื้อหาสาระที่เหมาะสม
17. รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นโครงสร้างทางความคิด โดยเป็นการใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ ด้วยภาษา ภาพ เพื่อให้เห็นแนวคิดโครงสร้าง องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ในสิ่งที่กำลังศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์
18. มาตรฐานการประเมินบุคคล หมายถึง เป็นการใช้กระบวนการอย่างเป็นระบบ ในการเก็บรวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลการปฏิบัติงานหรืออย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่สอดคล้องหรือกำหนดไว้ในบทบาท และ หน้าที่ ตามตำแหน่งนั้นๆ ที่จำเป็นต้องพึงปฏิบัติ เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาใช้ตัดสินคุณค่าและคุณภาพของบุคคลนั่นเอง
19. มาตรฐานการประเมินด้านความเหมาะสม หมายถึง การประเมินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินได้ทำอย่างเหมาะสมตาม กฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้องในการประเมินและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน
20. มาตรฐานการประเมินด้านประโยชน์จากการประเมิน หมายถึง การประเมินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการประเมิน การประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมิน จึงเป็นการตอบสนองต่อความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

21. มาตรฐานการประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับสภาพสถานการณ์ความเป็นจริง เหมาะสมกับสถานการณ์ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า

22. มาตรฐานการประเมินด้านความถูกต้อง หมายถึง การประเมินที่มีการตรวจสอบว่าการประเมินได้มีการใช้เทคนิคที่ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ข้อสรุป ข้อค้นพบและข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ได้อย่างถูกต้อง

23. รูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษาภควัฒนภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หมายถึง แบบแผน โครงสร้างทางความคิด การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ เพื่อให้เห็นโครงสร้าง องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ การพัฒนาทางวิชาชีพ และ บริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้แนวคิดการศึกษาภควัฒนภาพ เข้ามาประยุกต์ใช้

24. ประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษาภควัฒนภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หมายถึง ผลของการทดสอบรูปแบบการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์โดยใช้แนวคิดการศึกษาภควัฒนภาพ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ภายใต้แนวคิดมาตรฐานการประเมินบุคคล

Prince of Songkhla University
Pattani Campus